

Шевчук Наталія

викладач облікових дисциплін,

Подільський спеціальний навчально-реабілітаційний

соціально-економічний коледж,

м. Кам'янець-Подільський, Україна

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

На сьогодні економіка України виходить із затяжної кризи, перебуває в процесі реформування і відбиває зовнішню агресію, все це негативно впливає на весь вітчизняний страховий сектор. Але в свою чергу страхування є важливим фактором стимулювання економіки, господарської активності окремих суб'єктів, оскільки створює для всіх учасників рівні права, можливість отримати прибуток, бажання ризикувати, надає впевненості у розвитку підприємницької діяльності, створює нові стимули зростання продуктивності праці та забезпечення економічного розвитку. Як свідчить світовий досвід існування повноцінного ринку страхування є важливою умовою сталого економічного зростання.

Вагомий внесок у процесі дослідження сучасного стану й тенденцій розвитку функціонування страхового ринку України внесли вітчизняні вчені: Заруба О.Д., Осадець С.С., Терещенко О.О., Александрова М.М., Базилевич В.Д., Внукова Н.М., Горбач Л.М., Фисун В. І., Ярова Г. М. та інші.

Страховий ринок в Україні все ще перебуває на етапі розвитку, окремі його сегменти стрімко розвиваються, проте суми покриття ризиків залишаються на низькому рівні.

За I квартал 2017 року ринок страхових послуг є другим за рівнем капіталізації серед інших небанківських фінансових ринків. Загальна кількість страхових компаній станом на 31.03.2017 становила 307, у тому числі СК «life» (страхові компанії, що здійснюють страхування життя) – 39 компаній, СК «non-life» (страхові компанії, що здійснюють страхування видів, інших, ніж страхування життя.) – 268 компаній, (станом на 31.03.2016 – 352 компанії, у тому числі СК «life» – 46 компаній, СК «non-life» – 306. Кількість страхових компаній має тенденцію до зменшення: так,

станом на 31.03.2017 порівняно з аналогічною датою 2016 року, кількість компаній зменшилася на 45.

Для економічного розвитку України важливим є стан аграрного ринку, при цьому сільське господарство залишається одним з найбільш ризикових видів бізнесу – незважаючи на технічні досягнення та інші новинки, які впроваджують аграрії. Погодні умови або хвороби сільськогосподарських тварин – це ті чинники, які дуже складно спрогнозувати. Ще складніше ними управляти.

Встановлено, що сільському господарству щорічно в наслідок настання несприятливих природно-кліматичних умов наносяться збитки на суму 860-1500 млн грн, що складає 0,05-0,11% від ВВП. Проте сільськогосподарські підприємства не охоче використовують страховий захист. Про що свідчить питома вага страхових премій і страхового відшкодування у ВВП, яка відповідно складає 0,006% і 0,005%. Тоді як цей показник у розвинених країнах сягає 6-7%. Сільське господарство передає лише біля 3% ризиків, а у країнах з розвинутою ринковою економікою професійні страховики приймають на відповідальність до 95% сільськогосподарських ризиків. Таким чином страхування сільськогосподарських ризиків є найбільш ефективним інструментом захисту.

Основними проблемами українського страхового ринку є: недосконала система правового забезпечення та державного регулювання страхової діяльності; відсутність довіри населення і господарюючих суб'єктів до страхових компаній; немає чіткого бачення стратегічного розвитку вітчизняного ринку страхових послуг; на ринку страхових послуг недостатність кваліфікованих фахівців страхової справи; зв'язку з погіршенням фінансового стану населення падає попит на послуги страхових компаній; відсутність надійних довгострокових інструментів, а також гарантій збереження та повернення вкладених коштів; відсутність якісної статистичної інформації і недостатність докладних інформаційно-аналітичних матеріалів про стан і проблеми формування страхового ринку.

Перспективами розвитку страхового ринку є: задоволення потреб держави та приватного сектору в якісних страхових по-

слугах; досягнення рівня проникнення страхування до 5% ВВП України; задоволення потреб держави в інвестиційному ресурсі; збільшення щорічних виплат страхових відшкодувань; зменшення вартості залученого капіталу для підприємств, що страхують свої ризики; підвищення конкурентоспроможності економіки України в цілому; приведення кількості страхових компаній у відповідність до попиту на послуги страхування, гарантованого рівня платоспроможності, визначеного законодавством, стану конкуренції та витрат держави для здійснення нагляду та регулювання; створення додаткових робочих місць; збільшення надходжень до бюджету та фондів соціального страхування за рахунок сплачених страховиками податків і внесків.

На сьогодні страховий ринок України знаходиться на етапі розвитку та має певні переваги та значну кількість недоліків: темпи росту страхового ринку відстають від темпів росту економіки, а його доля в ВВП країни незначна. Але український страховий ринок має великий потенціал для розвитку. Формування розвинутого ринку страхових послуг в Україні забезпечить сприятливі умови для ринкової трансформації та стабільний розвиток національної економіки, міжнародних відносин.

Список використаних джерел

1. Зоря О. П. Страховий ринок України: стан, проблеми та перспективні напрямки розвитку / О. П. Зоря, С. П. Зоря // Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Фінанси і кредит», 2013. – № 1. – С. 12-15.
2. Інформація про стан і розвиток страхового ринку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nfp.gov.ua/content/dostup-do-informacii.html>.
3. Осадець С. Напрямки модернізації страхової справи / С. Осадець // Страхова справа. – 2012. – № 2 (46). – С. 13-17.
4. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. – Режим доступу: <http://www.nfp.gov.ua>.